

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Starptautiskās tirdzniecības komiteja

4.1.2010

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Tirdzniecības komisāra amata kandidāta *Karel DE GUCHT* uzklauššana

Pielikumā ir pievienotas *Karel DE GUCHT* rakstiski sniegtās atbildes.

Sekretariāts

Vispārējā kompetence, apņēmība pildīt amata pienākumus Eiropas mērogā un personiskā neatkarība

- 1. Kādi Jūsu profesionālās kvalifikācijas un personiskās pieredzes aspekti ir visbūtiskākie, lai kļūtu par komisāru un sekmētu eiropiešu vispārējo ieinteresētību, jo īpaši jomā, par kuru Jūs būsit atbildīgs? Kas Jūs motivē? Kādas garantijas Jūs varat sniegt Eiropas Parlamentam, apliecinot savu neatkarību, un kā Jūs nodrošināsi, lai pagātnē, tagadnē un nākotnē īstenotā rīcība neradītu šaubas par Jūsu spējām pildīt pienākumus Komisijā?**

Pateicoties pieredzei, ko 15 gadu laikā esmu ieguvis kā Eiropas Parlamenta (EP) deputāts un 5 gadu laikā – kā Ministru padomes ārlietu ministrs, man ir izveidojies stabils politiskais viedoklis par Eiropas iestādēm. Tas vēl vairāk nostiprinājās, kopš 2009. gada jūlija pildot komisāra pienākumus Komisijā. Tas man būs īpaši noderīgi, ieņemot komisāra amatu Eiropas Komisijā.

Turklāt, būdams Beļģijas ārlietu un starptautiskās tirdzniecības ministrs, esmu guvis plašu pieredzi tirdzniecības, attīstības jautājumos un ārējo attiecību jautājumos kopumā. Esmu pārstāvējis Beļģiju Eiropas Savienības (ES) ministru sanāksmēs un Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) ministru konferencē 2006. gadā Honkongā, ministru sanāksmēs 2008. gadā Ženēvā un divpadsmit reizes esmu vadījis tirdzniecības misijas trešajās valstīs. Es kā EP deputāts esmu bijis arī iepriekšējās ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas loceklis. Veicot šos un citus pienākumus, esmu ceļojis un iepazinis daudz trešo valstu visos kontinentos.

Būdams Beļģijas Parlamenta loceklis, partijas priekšsēdētājs un Beļģijas valdības premjerministra vietnieks, esmu guvis ievērojamu pieredzi dažādās politikas jomās, kas man palīdzēs maksimāli labi pildīt pienākumus, strādājot Komisāru kolēģijā.

Mani motivē vēlme nodrošināt, lai Eiropa saglabātu un stiprinātu labklājību, solidaritāti un brīvību un saglabātu savu vietu pasaulē arī turpmāk, lai tā demonstrētu savas intereses un vērtības starptautiskajās lietās.

Neatkarība, pildot komisāra pienākumus, manuprāt, ir neapšaubāms priekšnoteikums, lai Komisija varētu darboties kā politiskais virzītājspēks Eiropā un pasaulē. Ja neatkarības nav, tad nevar uzskatīt, ka tās priekšlikumi pārstāv visas Savienības intereses.

Es maksimāli labi pildīšu visus pienākumus, ievērojot attiecīgos Līguma noteikumus (Līguma par Eiropas Savienību 17. panta 3. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 245. pantu) un Komisāru rīcības kodeksu¹. Piemēram, es pilnībā apzinos, ka jebkāda personiskā politiskā darbība, ko es vēlētos veikt, nekad nedrīkst kavēt to, ka esmu pilnībā Komisijas rīcībā, un es informēšu Komisijas priekšsēdētāju par katru situāciju, kas varētu radīt interešu konfliktu, pildot mana amata pienākumus, lai nodrošinātu, ka viņš var pildīt savus pienākumus atbilstoši Pamat nolīgumam ar Eiropas Parlamentu.

---

¹ Es īpaši atsaucos uz interešu deklarāciju, kas nosūtīta Eiropas Parlamentam un kas pieejama manā tīmekļa vietnē ES tīmekļa vietnē *Europa*. Vajadzības gadījumā es to atjaunināšu.

Taču neatkarība nenozīmē to, ka man jāatsakās no saviem politiskajiem uzskatiem un pieredzes, kas manā darbā būs galvenais iedvesmas avots, veicinot Eiropas kopējās intereses. Neatkarība nedrīkst traucēt gatavību ieklausīties un uzklaut visdažādāko ieinteresēto personu un ekspertu viedokļus. Veidojot uz informāciju balstītu viedokli par katru jautājumu, kas skar kopīgās intereses, neatkarību var aizstāvēt un garantēt, konstruktīvi iestājoties pret trešo personu interesēm, ja tām ir nepamatota ietekme uz attiecīgo jautājumu. Tas ir labākais veids, kā Komisija var virzīties uz priekšu, īstenojot kopēju programmu ne tikai daļēji, bet visas Eiropas interesēs kopumā.

Pienākumu izpilde un sadarbība ar Eiropas Parlamentu un tā komitejām

2. Kā Jūs vērtētu savus pienākumus, ja Jūs kļūtu par Komisāru kolēģijas locekli? Kādā ziņā Jūs uzskatītu sevi par atbildīgu Parlamenta priekšā un būtu gatavs atskaitīties tam par savu vai Jūsu pakļautībā esošo departamentu darbu?

Mana līdzšinējā pieredze Komisijā man radījusi pārliecību par koleģialitātes lielo nozīmi un to, ka tā ir labākais pamats, lai attīstītu un nodrošinātu Eiropas kopējās intereses. Jaunās iespējas, ko ārējo attiecību jomā piedāvā Lisabonas līgums, lielā mērā varēs īstenot tad, ja būs laba sadarbība starp visiem galvenajiem dalībniekiem, kuri atbildīgi par to, lai ES gūtu maksimālus panākumus pasaules līmenī, un es esmu apņēmies darīt visu iespējamo, lai to panāktu.

Komisijas atbildība Parlamenta priekšā, manuprāt, ir svarīga demokrātijas iezīme. Bez tās ES nebūtu leģitimitātes. Parlamentam kā tieši vēlētai Eiropas iestādei, kas pārstāv Eiropas iedzīvotājus, ir galvenā nozīme, veidojot demokrātisku un leģitīmu Eiropu un tās iestādes un tuvinot Eiropu tās iedzīvotājiem.

Es pilnībā ievērošu principu, ka komisārs ir politiski atbildīgs par darbību viņa kompetences jomā, neskarot Komisijas koleģialitātes principu. Es nekad agrāk neesmu mēģinājis izvairīties no politiskās atbildības, un to nedarīšu arī turpmāk.

Lai Parlaments varētu labi pildīt pienākumus, tam ir vajadzīga savlaicīga un pilnīga informācija, kuru tam ir tiesības saņemt. Es apņemos darīt visu, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu ciešu sadarbību starp Parlamentu un Komisiju, regulāri risinot dialogu ar Parlamentu un tā komitejām manā pakļautībā esošo dienestu un manā līmenī.

Es pilnībā pārzinu 2005. gada maijā pieņemto Pamat nolikumu par Eiropas Parlamenta un Komisijas attiecībām, pēc kura es vienmēr vadīšos attiecībās ar Parlamentu.

Ikviens komisārs ir atbildīgs par savu darbību un par tam pakļautā departamenta darbību arī Kolēģijas priekšā. Līdzīgi ģenerāldirektors ir atbildīgs komisāra un Kolēģijas priekšā.

Es raudzīšos, lai šis vadības un kontroles mehānisms labi darbotos, jo tas nodrošina pienākumu sadalījumu pa atbilstošajiem līmeņiem. Es arī sekošu tam, lai manās atbildības jomās Komisija būtu nepārtraukti gatava atskaitīties Parlamentam. Šim vadības un kontroles mehānismam jānodrošina, lai es būtu politiski atbildīgs arī par dienestu darbu. Attiecības starp komisāriem un dienestiem tiek veidotas, balstoties uz uzticēšanos, lojalitāti un pārrēķinātību, kas ir iezīme, bez kurām neviena iestāde nespēj pienācīgi darboties.

Man jau vairākkārt bijusi visaptveroša viedokļu apmaiņa ar Tirdzniecības ģenerāldirektorāta ģenerāldirektoru ne vien par politikas jautājumiem, bet arī par vispārējo viņa ģenerāldirektorāta vadību, un varu apliecināt, ka Tirdzniecības ģenerāldirektorāts ir darbojies izcili. Es nodrošināšu, lai darba kārtība, par kuru man jāvienojas ar Tirdzniecības ģenerāldirektorātu un savu biroju, tiktu pilnībā ievērota. Esmu iecerējis regulāri rīkot sanāksmes un veidot kontaktus, lai manu amata pilnvaru laikā nodrošinātu netraucētu Tirdzniecības ĢD darbību.

3. Kādas konkrētas saistības, ņemot vērā arī Lisabonas līguma stāšanos spēkā, esat gatavs uzņemt, lai uzlabotu pārredzamību, veidotu ciešāku sadarbību un īstenotu efektīvu rīcību pēc tam, kad Parlaments ir paziņojis par savu nostāju un pieprasījis iesniegt likumdošanas priekšlikumus? Vai saistībā ar plānotajām iniciatīvām vai jau notiekošajām procedūrām esat gatavs sniegt Parlamentam informāciju un dokumentus tieši tāpat, kā Padomei?

Es kā bijušais EP deputāts noteikti uzskatu, ka Parlamentam ir nozīme, sadarbojoties ar Komisiju tirdzniecības politikas veidošanā. Tāpēc es ļoti atzinīgi vērtēju Lisabonas līguma stāšanos spēkā un pārmaiņas, kas tiek ieviestas kopējās tirdzniecības politikas jomā. Noteikumi, kas palielina Parlamenta nozīmi un lielā mērā to pielīdzina Padomei, neapšaubāmi vēl vairāk pastiprinās mūsu tirdzniecības politikas demokrātisko leģitimitāti, efektivitāti un pārredzamību.

Esmu stingri apņēmis veicināt, lai tiktu ieviesta īpaša partnerība starp abām mūsu iestādēm, par kuru savās politikas pamatnostādņēs paziņoja Komisijas priekšsēdētājs Ž. M. Barrozu. Tāpēc esmu gatavs nodrošināt, lai Parlaments varētu īstenot pastiprināto lomu, kāda tam ar Lisabonas līgumu noteikta tirdzniecības jomā, un jo īpaši lai tam būtu visa vajadzīgā informācija šā uzdevuma izpildei. Es vēlos kopā ar Jums izpētīt, kā mēs varam panākt šo Lisabonas līgumā noteikto padziļināto sadarbību.

Pamatnolīgumā par Eiropas Parlamenta un Komisijas attiecībām patlaban ir aptverta lielākā daļa jautājumu, kurus savā īpašo jautājumu daļā ir ierosinājusi Starptautiskās tirdzniecības komiteja. Jaunā Komisija sāks sarunas ar Parlamentu par šā pamatnolīguma pārskatīšanu, īpaši ņemot vērā Lisabonas līguma īstenošanu. Tā būs iespēja pārskatīt un papildināt vispārējo sadarbības mehānismu, kurš jau darbojas. Esmu gatavs ņemt par pamatu saistības, kuras uzņemušies mani priekšgājēji, tostarp Paskāls Lamī un baronese Ketrina Eštone, kuri bija apņēmušies regulāri informēt Parlamentu par politikas attīstību un par sarunām saistībā ar starptautiskiem nolīgumiem.

Jo īpaši es nodrošināšu, lai Parlaments tiktu regulāri informēts un lai tam būtu iespēja izteikt viedokli un sniegt ieteikumus par galvenajiem sasniegumiem visos mūsu tirdzniecības sarunu posmos, arī tad, kad mēs ierosinām Padomei sākt jaunas sarunas. Esmu iecerējis uzmanīgi uzklaut šādus viedokļus. Iespējams, būs jārod īpaši veidi, kā to nodrošināt, ņemot vērā dažkārt ļoti īsos sarunu risināšanas vai lēmumu pieņemšanas termiņus tirdzniecības jomā, vienlaikus arī ievērojot vajadzīgo šā procesa konfidencialitāti atbilstoši pamatnolīgumam. Parlamentam un Padomei atbilstoši līgumiem ir vienādas tiesības attiecībā uz politikas un likumdošanas priekšlikumiem, kurus mēs saskaņā ar parasto procedūru iesniegsim Parlamentam.

Līdzīgi kā nesen notikušajā PTO ministru konferencē es vēlos, lai EP deputāti kā oficiālās ES delegācijas pārstāvji piedalītos starptautiskās tirdzniecības organizāciju rīkotajās sanāksmēs. Ar Padomi jāapspiež jautājums par iespēju EP deputātiem piešķirt novērotāja statusu koordinācijas sanāksmēs ar dalībvalstīm. Es katrā ziņā nodrošināšu, lai sarunu vadītāji regulāri informētu EP deputātus, rīkojot *ad hoc* informatīvās sanāksmes.

Visbeidzot, pārdomājot Lisabonas līguma ietekmi uz pašreizējo likumdošanu tirdzniecības, jo īpaši tirdzniecības aizsardzības, jomā, pilnībā jāievēro ar Lisabonas līgumu Parlamentam uzticētie pienākumi un uzdevumi.

Jānorāda, ka

- 2009. gada 9. decembrī Komisija pieņēma paziņojumu par Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. panta īstenošana attiecībā uz deleģētiem aktiem, kurā izklāstīti mūsu vispārējie ierosinājumi šā panta izmantošanai,
- jaunā Komisija pēc iespējas drīz saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. pantu iesniegs leģislatīvu priekšlikumu par īstenošanas aktiem, kurā būs paredzēti Komisijas īstenošanas pilnvaru piemērošanas noteikumi. Ar šiem horizontālajiem noteikumiem tiks ieviests institucionālais regulējums gan tirdzniecībā, gan ikvienā citā politikas jomā.

Ar politiku saistīti jautājumi

4. Nosauciet trīs galvenās prioritātes, kuras papildus citiem pienākumiem plānojat pildīt Jūsu atbildības jomā, attiecīgā gadījumā ņemot vērā finanšu, ekonomikas un sociālo krīzi un problēmas, kas saistītas ar ilgtspējīgu attīstību.

Visā manā politiskās karjeras laikā man ir bijusi ilgtermiņa apņemšanās atvērt tirgus, kuru darbības pamatā būtu starptautiska, uz noteikumiem balstīta tirdzniecības sistēma. Šāds savienojums var palīdzēt atjaunot tirdzniecības kā izaugsmes un darbavietu radīšanas virzītājspēka nozīmi, izvedot no pašreizējās krīzes gan ES, gan mūsu partnerus visā pasaulē. Ievērojot iepriekš minētos aspektus, es vēlos nospraust trīs prioritātes.

- 1) Dohas Attīstības programma (DAP). Eiropas Savienība jau gadu desmitiem ir bijis dalībnieks, kas visspēcīgāk atbalstījis daudzpusējās tirdzniecības struktūru. Mums arī turpmāk būs nepieciešama vispārēja, efektīva un piemērojama atvērtas tirdzniecības noteikumu sistēma, kurai nepieciešams mūsu atbalsts. Tieši tāpēc mums jāuzstāj, lai DAP sarunas tiktu ātri pabeigtas, balstoties uz līdzšinējiem sasniegumiem, pat tad, ja dažas PTO dalībvalstis šobrīd vēl nav gatavas pilnībā iesaistīties visu pamatjautājumu risināšanā. Sekmīgi pabeigtas sarunas dotu tik ļoti nepieciešamo globālās ekonomikas paātrinājumu, palīdzot radīt darbavietas gan ES, gan mūsu tirdzniecības partnervalstīs. Turklāt DAP sarunu noslēgšana būtu skaidrs apliecinājums tam, ka pasaules tirdzniecības sabiedrība spēj rīkoties, un tas apliecinātu daudzo iesaistīto iestāžu darbības efektivitāti. Tā pamatā būs PTO izšķirīgā nozīme, kāda ar stingru ES atbalstu tai pēdējā laikā bijusi, palīdzot novērst Lielās depresijas laikā piedzīvoto protekcionismu.

- 2) Mums jāpapildina daudzpusējā sistēma, nostiprinot galvenās divpusējās un reģionālās attiecības, jo ar divpusējiem nolīgumiem var ātrāk panākt vairāk, veicinot atvērtību un integrāciju, risinot jautājumus, kas pagaidām nav apspriežami daudzpusējās diskusijās, un sagatavojot augsni nākamajam daudzpusējo sarunu posmam. Ar šādu nolīgumu palīdzību var risināt daudzus galvenos jautājumus, tostarp saistībā ar ieguldījumiem, publisko iepirkumu, konkurenci, intelektuālo īpašumu, un citus normatīva rakstura jautājumus, kuri patlaban vēl ir nepietiekami aptverti PTO. Šai nolūkā ir jānoslēdz brīvās tirdzniecības vai citi tamlīdzīgi nolīgumi ne vien ar Indiju, *ASEAN* valstīm, Ukrainu, Kanādu, *Euromed* valstīm, bet arī ar *Mercosur* valstīm. Turklāt mums arī turpmāk jāattīsta attiecības ar ekonomikas lielvalstīm, piemēram, ar ASV, Ķīnu, Japānu vai Krieviju. To var panākt, risinot jautājumus, kas skar abas puses, tai skaitā tirdzniecību, izmantojot “stratēģiskās ekonomiskās partnerības”, kas arī liktu stingru uzsvaru uz progresīvu programmu, lai izvairītos no šķēršļiem tirdzniecības un ieguldījumu jomā nākotnē. Es pildīšu koordinatora pienākumus Transatlantiskajā ekonomikas padomē ar ASV un augstā līmeņa dialogā ar Ķīnu. Uz līdzīgiem pamatiem var veidot partnerības ar citām lielākajām valstīm.
- 3) Visbeidzot, esmu iecerējis sadarboties ar saviem kolēģiem – komisāriem, Parlamentu, Padomi un dažādām ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu, ka no tirdzniecības politikas iegūst cilvēki gan Eiropā, gan citur pasaulē, īpaši jaunattīstības valstīs. Šai Komisijai jāizvirza tirdzniecības politika par ES stratēģijas 2020. gadam neatņemamu sastāvdaļu, proti, tirdzniecībai jākalpo plašākiem politikas mērķiem, kurus ES ir izvirzījusi gan iekšējā, gan ārējā mērogā, un tai jānodrošina rezultāti mūsu iedzīvotājiem. Tas nozīmē panākt, lai tirdzniecība nodrošinātu izvēli un zemākas cenas patērētājiem un uzņēmumiem, palīdzot Eiropai saglabāt konkurētspēju gan iekšējā tirgū, gan pasaules tirgos. Taču mums arī jānodrošina, lai tirdzniecības politika palīdzētu, nevis kavētu leģitīmu sociālo un vides jautājumu risināšanu gan ES, gan citur pasaulē. Īstenojot ES tirdzniecības politiku, ir jāizmanto tirdzniecības liberalizācijas piedāvātās ekonomiskās priekšrocības, vienlaikus sekmējot tādas Eiropas vērtības kā cilvēktiesības, sociālo taisnīgumu un vides aizsardzību. ES tirgus lielums un intereses ir aspekti, kas sekmē šo plašāko programmu, un jau ir vērojami rezultāti, kas, piemēram, izpaužas kā jaunos nolīgumos iekļauti noteikumi par ilgtspējīgu attīstību.

Kā bijušais par attīstību atbildīgais komisārs esmu īstajā vietā, lai apzinātos, ka tirdzniecības politika nebūt neatrisinās visas ar attīstību saistītās problēmas, taču tā ir efektīvs ES politikas instruments, un es nodrošināšu, ka ar tās palīdzību tiek uzlabota nabadzīgo iedzīvotāju dzīve. Tamdēļ jāpabeidz sarunas par ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem ar Āfrikas un Klusā okeāna valstīm un pēc tam jāseko progresam, lai nodrošinātu, ka tiek izmantotas visas ar šiem nolīgumiem piedāvātās iespējas.

- 5. Kādus konkrētus normatīvus un nenormatīvus priekšlikumus plānojat iesniegt un kāds ir plānotais to iesniegšanas grafiks? Kādas īpašas saistības varat uzņemt, jo īpaši attiecībā uz komiteju prioritātēm un šai anketai pievienotajām prasībām, kas skar Jūsu atbildības jomu? Kā Jūs personiski nodrošināsit, lai likumdošanas priekšlikumi būtu kvalitatīvi?**

Tirdzniecības politika ir joma, kurā ir diezgan maz normatīvā darba. Lielākā daļa iniciatīvu ir saistītas ar tirdzniecības nolīgumiem ar trešajām valstīm vai atbilstoši PTO.

Nākamajā gadā droši vien tiks parakstīti vairāki tirdzniecības nolīgumi, kuri pēc tam būs jāapstiprina Parlamentam. Paredzams, ka 2010. gada pavasarī tiks parakstīts Brīvās tirdzniecības nolīgums (BTN) ar Koreju. Turklāt mēs ceram, ka varēsim sākt divpusējas sarunas ar Kolumbiju un Peru kā Andu Kopienas dalībvalstīm un atkarībā no politiskās situācijas Hondurasā – iespējams, arī ar Centrālameriku. Mēs arī strādājam pie tā, lai tiktu parakstīts Partnerības un sadarbības nolīgums ar Irāku. Patlaban vēl nevar precīzi prognozēt, kad tieši Parlamentu aicinās apstiprināt katru no šiem nolīgumiem. Es arī paredzu, ka 2010. gadā Parlamentam tiks iesniegti vairāki pagaidu ekonomisko partnerattiecību nolīgumi.

Attiecībā uz likumdošanu tiek izskatīti vairāki priekšlikumi. Ar Lisabonas līgumu ir paplašinātas ES pilnvaras ārvalstu investīciju jomā. Saistībā ar šo vienu no pirmajām prioritātēm būs darbs pie šīs jomas likumdošanas, kas sniegs noteiktību ārvalstu investoriem, īpaši attiecībā uz pasākumiem, kas jau ir ieviesti dalībvalstīs. Vienlaikus ar BTN noslēgšanu ar Koreju būs vajadzīga regula par minētajā nolīgumā paredzētā aizsardzības mehānisma īstenošanu. Patlaban notiek Vispārējās preferenču sistēmas pārskatīšana un atjaunināšana, un nākamā gada laikā Komisijai jā sagatavo priekšlikums minētajā jomā. Līdztekus šīm nozīmīgajām iniciatīvām, iespējams, mēs nāksim klajā ar vairākiem tehniska rakstura priekšlikumiem, kas būs saistīti ar PTO strīdu risināšanu vai pārmaiņu īstenošanu mūsu tirdzniecības režīmā, kas izriet no agrāk notikušajām ES paplašināšanām. Es personīgi sekošu līdz tam, lai šie tiesību akti tiktu sagatavoti atbilstīgi Iestāžu nolīgumam par labāku likumdošanas procesu.

Attiecībā uz Starptautiskās tirdzniecības komitejas noteiktajām prioritātēm es atsaucos uz 3. un 4. jautājumā sniegto atbildi, kuru sīkāk paskaidrošu uzklauššanas laikā. Saistībā ar tirdzniecības aizsardzības instrumentiem priekšsēdētājs Barrozu man adresētajā misijas vēstulē lūdza pārraudzīt šo instrumentu atjaunināšanu un modernizēšanu šīs Komisijas laikā.

Priekšsēdētājs Barrozu jaunās Komisijas darbības sākumposmā nāks klajā ar atjauninātu Lisabonas stratēģiju. Saistībā ar šo es nodrošināšu, lai tirdzniecības politika tiktu maksimāli izmantota, īstenojot jauno ES stratēģiju 2020. gadam, kurā iekšējās politikas pasākumi būs saistīti ar ES ārējās konkurētspējas stiprināšanu. Tā būs sākumpunkts manam darbam, ko veikšu, izstrādājot stratēģisko tirdzniecības politiku 2010.—2015. gadam.